

Bezpodielové spoluvlastníctvo manželov

JUDIKATÚRA

R 44/93 - ak boli v čase, kedy došlo k uzavretiu manželstva, už vykonané na stavbe prvky dlhodobej životnosti (predovšetkým zvislé a vodorovné nové konštrukcie, konštrukcie strechy a schodišťa) a prípadne väčšina prvkov ostatných, možno z toho spravidla vyvodit', že už potom za trvania manželstva je dokončovaná už vec existujúca. V takom prípade stavba do BSM nepatrí. Je tu nerozhodné, že ešte nebolo vydané kolaudačné rozhodnutie. Vznik stavby nemožno klásť do roviny len s jej stavebnou dokončenosťou.

ZSP 26/97 č.3 - keď neboli v čase, keď došlo k uzatvoreniu manželstva, ešte vybudované na stavbe - rodinnom dome - prvky dlhodobej životnosti (hlavne zvislé a vodorovné konštrukčné prvky, konštrukcia strechy a schodišťa) a prípadne väčšina ostatných prvkov, ktoré stavbu charakterizujú ako vec v právnom slova zmysle, možno z toho spravidla vyvodit', že do uzavretia manželstva nemohla vzniknúť vec, ktorá nepatrí do BSM, ak bola potom dokončená za trvania manželstva. Z tohto hľadiska nie je rozhodujúce, na koho bolo vydané stavebné a kolaudačné rozhodnutie.

Vydanie čiastočného rozsudku v konaní o vyporiadanie BSM neprichádza do úvahy.

SR 6/01 str.190 - k transformácii práva užívania pozemkov na bezpodielové spoluvlastníctvo pozemku

R 24/95 z.3 - aj keď sa dražby zúčastnil iba jeden z manželov, vydražený majetok patrí do BSM, ak sú pre jeho vznik inak splnené podmienky.

PR 8/00 str.357 - k nadobudnutiu veci do BSM pri použití prostriedkov jedného z nich

R ČR 49/01 - Jestliže kupní cena pořizované věci byla zcela zaplacená z výlučných prostředků jednoho z manželů, avšak kupujícími byli oba manželé a oba při uzavření kupní smlouvy

projevili vůli nabýt kupovanou věc do bezpodílového spoluvlastnictví, pak se tato věc stala předmětem jejich bezpodílového spoluvlastnictví

PR 6/03 - Vztah bezpodílového spoluvlastnictví manželů a společného jmění manželů a případ jejich transformace

SR 11/00 str.341 - nárok na náhradu za živý a mrtvý inventár a zásoby podľa zákona o pôde ako predmet BSM

PR 22/04 - Obchodní podíl jako předmět společného jmění manželů

R ČR 68/05 - jestliže jeden z manželů za trvání manželství nabyde z prostředků patřících do společného jmění manželů obchodní podíl ve společnosti s ručením omezeným, stává se tím získaný majetek ze zákona součástí společného jmění manželů.

ZSP 34/2007 z. 3 - Ak jeden z manželov za trvania manželstva nadobudne z prostriedkov patriacich do bezpodielového spoluvlastníctva manželov obchodný podiel v spoločnosti s ručením obmedzeným, stáva sa takto získaný majetok (hodnota takého podielu) zo zákona súčasťou bezpodielového spoluvlastníctva manželov.

Súd rozhodujúci o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov prikazuje obchodný podiel len tomu z manželov, ktorý je spoločníkom obchodnej spoločnosti.

Cena obchodného podielu by mala byť ustanovená tzv. obvyklou cenou (všeobecnou alebo trhovou).

R 27/07 - obchodný podiel v spoločnosti s ručením obmedzeným, nadobudnutý manželmi alebo jedným z nich za trvania manželstva a z prostriedkov patriacich do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, predstavuje majetok (hodnotu), ktorý sa v rámci konania o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov vyporiadava.

Pri oceňovaní obchodného podielu v spoločnosti s ručením obmedzeným v rámci vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva sa vychádza z jeho stavu v dobe zániku tohto spoluvlastníctva, avšak z obvyklej ceny v dobe vyporiadania.

R 4/01 z.1 - právo osobného užívania (teraz nájmu) bytu nemohlo tvoriť predmet BSM AP

R 27/00 z.2 - zrušenie rozsudku podľa zák. č. 119/1990 Zb. nemá za následok obnovenie BSM, zaniknutého počas trvania manželstva uložením trestu prepadnutia majetku. Pokiaľ za trvania manželstva BSM nebolo obnovené rozhodnutím súdu, nemôže si jeden z bývalých bezpodielových spoluvlastníkov úspešne uplatniť nárok na vydanie celej veci podľa zák. č. 87/1991 Zb.

SR 2/01 str. 53 - k vymedzeniu veci, ktorá nepatrí do BSM, pretože podľa svojej povahy slúžila výkonu povolania len jedného z manželov.

SR 11/01 str.384 - k veciam slúžiacim výkonu povolania len jedného z manželov

R 76/2015 z.6 - Pohľadávka veriteľa voči manželovi, ktorá vznikla za trvania jeho skoršieho manželstva, nemôže byť pri výkone rozhodnutia uspokojená z majetku patriaceho do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, ktorý bol nadobudnutý za trvania jeho neskoršieho manželstva.
(Uznesenie NS SR z 22. novembra 2010 sp. zn. 3 Cdo 8/2010)

R 30/08 z.3 - dohodou o rozšírení alebo zúžení rozsahu bezpodielového spoluvlastníctva manželov, uzavretou podľa § 143a ods. 1 Občianskeho zákonníka, nemožno meniť už existujúce vlastnícke vzťahy. Dohoda podľa § 143a Občianskeho zákonníka môže upravovať len režim nadobúdania vecí do bezpodielového spoluvlastníctva manželov v budúcnosti, ale sama osebe nemôže byť právnym titulom pre zmenu vlastníckych vzťahov manželov založených pred jej uzavretím.

R 71/94 z.5-6 - ak zmluvu o vypožičaní motorového vozidla v zmysle § 257 OZ uzavrel len jeden z manželov, nejde o taký úkon, ktorý by sa týkal veci spoločnej obidvom manželom (§ 145 ods. 1 OZ). Z tejto zmluvy je povinný plniť len ten z manželov, ktorý zmluvu uzavrel.

ZSP 6/02 str. 124 - predaj spoločnej nehnuteľnej veci nie je bežnou vecou, ktorú môže v zmysle § 145 ods. 1 OZ vybavovať každý z manželov. Preto ak jeden z manželov uzavrie kúpnu zmluvu o predaji nehnuteľnosti bez súhlasu druhého manžela, je takýto právny úkon považovaný za platný len do času, keď druhý manžel sa jeho neplatnosti dovoľá (§ 40a OZ), pričom dovoľat sa musí voči všetkým účastníkom právneho úkonu. Právoplatný rozsudok súdu o určení neplatnosti kúpnej zmluvy je podkladom pre vykonanie zápisu v katastri nehnuteľností záznamom podľa § 34 ods. 1 zákona č. 162/1995 Z. z. v znení neskorších predpisov.

ZSP 25/98 č.3 - pri zisťovaní ceny veci, ktoré tvoria predmet BSM platí zásada, podľa ktorej treba vychádzať z ceny, ktoré majú veci v čase vyporiadania BSM. Medzi hodnoty, ktoré treba v rámci BSM vyporiadať, patrí aj zostatková hodnota členského podielu v bytovom družstve ale len za predpokladu, že po zániku BSM nedošlo k platnému prevodu práv a povinností spojených s členstvom v družstve. Ak došlo k ich prevodu do vyporiadania treba zahrnúť hodnotu prevodom zaň získanú vyjadrenú spravidla peňažným ekvivalentom.

ZSP 3/01 str.50 - pri zisťovaní ceny nehnuteľnosti, ktorá tvorí predmet BSM, treba vychádzať z jej všeobecnej ceny určenej v závislosti od situácie na trhu s nehnuteľnosťami v danom mieste a čase, ku ktorému sa BSM vyporiadava.

SR 2/00 str.47 - stanovenie ceny vecí pre účely vyporiadania BSM. K zhodnoteniu majetku v tomto spoluvlastníctve po jeho zániku

R ČR 61/00 - k cene nehnuteľnosti, ktorá bola súčasťou BSM

R ČR 11/01 - Při stanovení ceny věci pro účely vypořádání bezpodílového spoluvlastnictví manželů se vychází z ceny věci v době vypořádání, avšak z jejího stavu v době zániku bezpodílového spoluvlastnictví manželů. Zhodnocení společné věci účastníky v době po zániku jejich bezpodílového spoluvlastnictví manželů ze zdrojů, jež netvořily toto spoluvlastnictví, nemá vliv na cenu, kterou soud pro účely řízení o vypořádání bezpodílového spoluvlastnictví manželů stanoví

SR 12/01 str.413 - k judikatúre určujúcej výšku primeranej náhrady spoločného členstva v bytovom družstve

R 40/02 z.3 - všeobecnou cenou členského podielu v bytovom družstve je cena, za ktorú je možné v danom mieste a čase nadobudnúť členské práva a povinnosti k bytu porovnateľnej veľkosti, polohy, vybavenia, veku a pod. Obvykle sa táto všeobecná cena (tiež trhovú hodnotu) zisťuje porovnaním s už zrealizovanými predajmi a kúpami členských podielov (podobných bytov) v danom čase a mieste. - vid' Vznik spol. nájmu bytu

ZSP 6/00 č.63 - všeobecnou cenou členského podielu v bytovom družstve je cena, za ktorú je možné v danom mieste a čase nadobudnúť alebo predať členské práva a povinnosti k bytu porovnateľnej veľkosti, polohy, vybavenia, veku a pod. Obvykle sa táto cena (tiež trhovú hodnotu) zisťuje porovnaním s už realizovanými predajmi alebo kúpami podobných bytov v danom mieste a čase.

SR 4/00 str.106- ku stanoveniu hodnoty členského podielu v bytovom družstve pri vypořádání BSM

SR 4/00 str.107 - k trhovej hodnote členského podielu v bytovom družstve

SR 4/01 str.114 - k určeniu hodnoty členstva v bytovom družstve pri vypořádání BSM

PR 10/01 str.500 - k určeniu hodnoty členských práv a povinností spoločných nájomcov družstevného bytu -rozvedených manželov v řízení o vypořádání bezpodílového spoluvlastnictva

PR 10/02 str.520 - spôsob určenia ceny členských práv a povinností spojených s právom nájmu družstevného bytu pre účely vypořádania BSM

PR 3/03 str. - K hodnotě členského podílu ve stavebním bytovém družstvu při vypořádání bezpodílového spoluvlastnictví

PR 11/00 str.520 - k vyporiadaniu členských práv a povinností spojených s užívaním družstevného bytu v súvislosti s vyporiadanim BSM

PR 7/01 str.335 - doba rozhodná pre stanovenie obvyklej ceny členských práv a povinností spojených s užívaním bytu v súvislosti s vyporiadanim BSM

R 23/91 - ak získal jeden z manželov za trvania manželstva oprávnenie na podnikateľskú činnosť podľa ust. par. 16 odst. 2 zák. č. 105/90 Zb. môže ktorýkoľvek z manželov podať na súd návrh na zrušenie BSM. Pre tento dôvod musí súd BSM zrušiť.

PR 6/96 str.277 - konanie manžela, podnikateľa - fyzickej osoby v prípade, kedy BSM nebolo zrušené

PR 8/02 str.395 - k podnikaniu manžela ako dôvodu vylúčenia ním užíwanej veci z bezpodielového spoluvlastníctva

R 54/99 z.3 - súd nemôže zrušiť BSM podľa § 148a ods. 2 OZ, ak v čase rozhodovania súdu bolo oprávnenie manžela (žalovaného) na podnikateľskú činnosť už zrušené. (ZoSP 1/99)

PR 4/00 str.171 - zrušenie BSM v prípade pozastavenia prevádzkovania živnosti

PR 5/99 str.270 - výklad § 148a OZ pred novelou vykonanou zák. č. 91/1998 Zb.

PR 9/97 str.486 - vyporiadanie BSM dohodou

ZSP č. 21 s. 53 2/2008 - V písomnej dohode o vyporiadani bezpodielového spoluvlastníctva manželov možno ako prostriedok zabezpečenia záväzku dojednať zmluvnú pokutu v zmysle § 544 Občianskeho zákonníka.

PR 11/00 str.522 - platnosť dohody o vyporiadani BSM, ktorou jeden z účastníkov nadobudol výrazne nižší podiel

ZSP 12/99 č.2 - dohoda o vypořádání BSM sa musí týkať všetkého majetku tvoriaceho bezpodielové spoluvlastníctvo, ktorý existoval v čase zániku tohto spoluvlastníctva.

PR 4/98 str.186 - ku konkludentným dohodám o vypořádanie BSM

PR 2/99 str.86 - čiastočná dohoda o vypořádanie BSM a jej vzťah ku konečnému vypořádaniu tohoto spoluvlastníctva

PR 2/99 str.79 - k rozdielu medzi vypořádáním spoločného majetku manželov a uzavretím dohody o vypořádání

SR 4/00 str.103 - vypořádanie BSM dohodou po uplynutí troch rokov od jeho zániku

R 101/99 z.5 - ak manželia po dobu troch rokov od rozvodu užívali spoločný byt aj s bytovým zariadením tak, že každý z nich užíval výlučne časti bytu a zvyšok bytu užívali spoločne bez toho, aby si vypořádali bezpodielové spoluvlastníctvo dohodou alebo aby podali na súd návrh na jeho vypořádanie, došlo k vypořádaniu huteľných vecí nachádzajúcich sa v spoločnom byte zo zákona podľa § 149 ods. 4 OZ tak, že veci užívané vo vyčlenených častiach bytu nadobudol každý z nich do výlučného vlastníctva a veci v spoločne užívaných častiach bytu nadobudli do podielového spoluvlastníctva.

PR 12/04 - K vypořádání členského podílu ve stavebním bytovém družstvu po třech letech od zániku bezpodílového spoluvlastnictví manželů

PR 15/04 - K právu na vypořádání členského podílu ve stavebním bytovém družstvu po zrušení práva společného nájmu družstevního bytu manžely a jeho promlčení

R 27/08 z. 3 - Ak do troch rokov od zániku manželstva, zaniklo spoločné členstvo rozvedených manželov v družstve (§ 705 ods. 2 OZ), môže sa po uplynutí tohto obdobia, ten z rozvedených manželov, ktorý sa nestal členom družstva, úspešne domáhať voči druhému manželovi zaplataenia polovice hodnoty členského podielu

titulom vypořádania spoločného majetkového práva za použitia analógie § 142 ods.1 OZ. Toto majetkové právo sa premlčuje vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe podľa § 101 OZ. Premlčacia doba začína plynúť nasledujúci deň po dni, do ktorého uplynuli tri roky od zániku manželstva.

30 Cdo 2051/2001 - 1. Při vypořádání bezpodílového spoluvlastnictví manželů se nepřihlíží k tomu, co bylo za trvání tohoto spoluvlastnictví vyplaceno jedním z účastníků - podnikatelem - na leasingových splátkách, jestliže šlo jen o výdaje na podnikání tohoto účastníka. Právně významnými pro nabývání věci do BSM se stávají teprve v závěru, jako součást výsledku podnikatelské činnosti (se všemi nahodilostmi a riziky), po splnění příslušných daňových povinností.

2. Příjmy z výdělečné činnosti jednoho z manželů, vykonané před uzavřením manželství, patří do bezpodílového spoluvlastnictví manželů, jestliže byly vyplaceny za trvání manželství.

SR 2/03 str. - K leasingovým smlouvám v rámci řízení o vypořádání bezpodílového spoluvlastnictví manželů

PR 7/02 str.339 - k vypořádaniu BSM po jeho zúžení na veci tvoriace obvyklé vybavenie spoločnej domácnosti

PR 11/04 - Společné jmění manželů a vypořádání závazků

SR 9/04 - Vypořádání SJM ve vztahu ke stavebnímu spoření

R 22/91 - ak mali spoločnú pôžičku manželia, ktorí sa rozviedli a o ich spoločnom majetku platí to, čo je stanovené v par. 149 ods. 4 O.z., potom sa ten z bývalých manželov, ktorý zaplatil celý dlh z tejto pôžičky (alebo viac ako polovicu), môže žalobou domáhať na súde, aby mu druhý z manželov nahradil, čo mal na tento dlh platiť podľa rovnakého podielu ich obidvoch na tomto dlhu.

R 7/91 - ak sa súd pri vypořádání BSM zaoberá pohľadávkami aj dlhmi, ktoré vznikli za trvania tohto spoluvlastníctva, prihliada aj k tomu, či už neubehla premlčacia doba k uplatneniu nároku na zaplataenie dlhu. Ak by výsledky objasnenia nasvedčovali tomu, že táto premlčacia doba už ubehla, potom je správne, aby sa pri

vyporiadání BSM rozhodlo, že obaja spoluvlastníci sú povinní uhradiť takýto dlh v rovnakom pomere.

SR 3/02 str.85 - k vyporiadaniu spoločného dlhu medzi bývalými manželmi. K vyporiadaniu škody spôsobenej jedným z manželov na vozidle leasingovej spoločnosti pri vyporiadání spoločného majetku manželov

R 34/93 str. 110 ods.3 - ak uplatní nárok na vydanie veci len jeden z podielových spoluvlastníkov a druhý spoluvlastník (ďalší spoluvlastníci) tento nárok neuplatní, môže byť celá vec vydaná len niektorému z podielových spoluvlastníkov. U bezpodielových spoluvlastníkov postačí, ak výzvu k vydaniu veci uplatní len jeden z nich. Je tu totiž potrebné brať v úvahu, že v zmysle ust. par. 143 O.z. právo jedného z manželov k veciam v bezpodielovom spoluvlastníctve nie je obmedzené veľkosťou a pomerom podielov spoluvlastníkov a že obom z bezpodielových spoluvlastníkov prináleží vo vzťahu k tretím osobám ochrana ich vlastníckych práv k veciam patriacim do tohto spoluvlastníctva, pretože im prináleží nedielne právo k celej veci.

R 10/90 - každý z bezpodielových spoluvlastníkov je samostatne oprávnený k podaniu žaloby o vydanie neoprávnene zadrživanej veci z BSM a tiež žaloby o vypratanie nehnuteľnosti, ktorej je bezpodielovým spoluvlastníkom. Toto oprávnenie má obdobne (par.496 O.z.) i v čase, keď bezpodielové spoluvlastníctvo síce už zaniklo, avšak nebolo ešte vykonané vyporiadanie.

PR 8/01 str.393 - k ochrane vlastníctva veci z bezpodielového spoluvlastníctva neoprávnene predanej jedným z manželov

R 42/2014 z. 2 - vrátenia daru (§ 630 Občianskeho zákonníka), ktorý v čase darovania tvoril predmet bezpodielového spoluvlastníctva manželov, sa po smrti jedného z manželov môže domáhať pozostalý manžel

ZSP 3/00 č.1 - súd v konaní o vyporiadanie BSM nemôže s uložením povinnosti jednému z účastníkov zaplatiť druhému z účastníkov vyčíslenú sumu na vyrovnanie podielov, uložiť zároveň aj povinnosť zaplatiť úroky z omeškania z tejto sumy. Bráni tomu neexistencia omeškania ako základného predpokladu pre vznik nároku na úroky z omeškania v zmysle § 517 ods. 1 OZ.

SR 11/00 str.335 - k výroku rozsudku ohľadne vyporiadania spoločných členských práv a povinností spojených s užívaním družstevného bytu v konaní o vyporiadanie BSM

R ČR 24/08 - Splnení závazku náležejícího do společného jmění manželů, sjednaného jen jedním z manželů, nemůže věřitel v nalézacím řízení vymoci po druhém z těchto manželů; právo věřitele domáhat se při výkonu rozhodnutí nebo exekuci uspokojení závazku povinného manžela postižením společného jmění manželů tím není dotčeno. - č. 24

R 30/2013 z. 3 - odporovacou žalobou (§ 42a a § 42b Občianskeho zákonníka) možno napadnúť aj len časť právneho úkonu ukracujúceho uspokojenie vymáhateľnej pohľadávky veriteľa, ak je oddeliteľná od ostatných častí tohto právneho úkonu; na tom nič nemení, ak je týmto právnym úkonom dohoda o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov.

R 22/08 z. 2 - ak Správa katastra pred vydaním rozhodnutia o zamietnutí návrhu na vklad vlastníckeho práva k nehnuteľnosti podľa dohody o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov nezistovala, z akého dôvodu bola dohoda uzavretá po uplynutí trojročnej prekluzívnej lehoty stanovenej v ustanovení § 149 ods. 4 Občianskeho zákonníka, vychádzala z nedostatočne zisteného skutkového stavu veci, čo bolo dôvodom, aby súd zrušil jej rozhodnutie a vec jej vrátil na ďalšie konanie.

R 48/2010 z.6 - K účinnosti späťvzatia návrhu na začatie konania o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov sa vždy vyžaduje súhlas odporcu

Literatúra

SS 6/84 str.19 - novela občianskeho zákonníka a bezpodielové spoluvlastníctvo manželov - článok Planková

PR 9/96 str.393 - obchodný podiel - bezpodielové spoluvlastníctvo manželov a záložné právo

PR 8/01 str.366 - obchodný podiel v spoločnosti s ručením obmedzeným a bezpodielové spoluvlastníctvo manželov - článok

PR 1/95 str.16 - dohoda o rozšírení alebo zúžení zákonom stanoveného rozsahu BSM v praxi

BSA 2/04 str.29 - vyporiadanie BSM a samostatne zárobkovo činná osoba

SR 10/01 str.349 - k vyporiadaniu kúpnej ceny nehnuteľnosti patriacej do BSM zaplatenej kupujúcim manželovi, ktorý nebol účastníkom zmluvy o prevode nehnuteľnosti v rámci vyporiadania BSM

PR 2/02 str.99 - k vyjadreniu disparity pri vyporiadaní BSM

SR 5/04 - Podíly oddeleně hospodařících manželů na BSM

PR 9/03 - Uzavření dohody o vypořádání společného jmění manželů a naplnění zákonného znaku zcizení části majetku pachatele trestného činu poškozování věřitele

PR 9/02 str.441 - nad povahou lehoty pre vyporiadanie BSM dohodou podľa § 150 ods.3 OZ. Skutočne majú na to bývalý manželia len tri roky? - diskusia

PR 1/01 str. 42 - k cene domu v konaní o vyporiadanie BSM

PR 10/02 str.499 - ešte pár poznámok k vyporiadaniu hodnoty „družstevného bytu v rámci vyporiadania BSM - diskusia

BSA 6/04 str.31 - vybrané problémy BSM

JR 3/02 str.320 - exekúcia proti majetku v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov

JR 3/02 str.325 - k článku exekúcia proti majetku v BSM

JR 6-7/07 - Aplikácia inštitútu bezpodielového spoluvlastníctva manželov na majetkové účasti v právnických osobách.

JR 6-7/07 - Vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov v rámci konkurzného konania.

JR 5/08 - Podnik živnostníka a vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov.

BSA 6/2015 - Manželia a dlhy, Kritika nálezu ÚS SR

SS 12/86 str.30 - BSM v dedičskom konaní - článok

SS 7/87 str. 32 - vyporiadanie BSM v dedičskom konaní

SS 10/87 str.36 - predaj pri vyporiadaní BSM

R - Zbierka stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR

R ČR - Sbíрка soudních rozhodnutí a stanovisek vydávaná Nejvyšším soudem ČR

ZSP - Zo súdnej praxe

PR - Právní rozhledy

SR - Soudní rozhledy

JR - Justičná revue

BSA - Buletin Slovenskej advokácie

SS - Socialistické súdnictvo